

Reg.nr. O22.000458

Vragenhalfuur (artikel 36 RvO)

Van : CDA (*Petra van den Akker*)

Aan : De voorzitter van de raad

Onderwerp : Ondernemers en Corona

Datum raadsvergadering : 3 februari 2022

Aanleiding:

Nu bij de laatste persconferentie bekend is gemaakt dat veel beperkingen rondom Corona van de baan zijn heeft het CDA een aantal vragen rondom Corona en de ondernemers in onze gemeente.

Ondernemers in SWF zijn onmisbaar en van grote waarde, niet alleen economisch. Ze staan midden in onze samenleving en bedrijven zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten, het zijn plekken waar (jonge) mensen zich kunnen ontwikkelen en ondernemers dragen veelal actief bij aan hun omgeving.

Corona slaat hard toe, ook onder onze ondernemers en horecaondernemers. We krijgen als CDA het signaal dat plaatselijke ondernemers het zwaar hebben door alle eerdere Corona maatregelen en de beperkingen die nu nog gelden.

We zien dat het college zich inspant om de ondernemers in onze gemeente te helpen. Het college ondersteunt bijvoorbeeld de campagne 'Bisto ek tûk? Koop dan om de hoek'. Daarnaast is er kort geleden een webinar voor ondernemers georganiseerd om de online zichtbaarheid te vergroten.

Graag horen wij van het college wat er vanuit de gemeente nog meer wordt ondernomen om onze ondernemers zo veel als mogelijk te ondersteunen in deze zware tijden. Daarom hebben wij de volgende vragen:

Vragen:

1. Welke signalen ontvangt u op dit moment van ondernemers in onze gemeente over de gevolgen van de coronacrisis voor hun bedrijf? En waar is de nood het hoogste en waar is behoefte aan?

Antwoord:

Er komen op meerdere manieren signalen binnen waarin de ondernemers aandacht vragen voor de gevolgen van de crisis. Er zijn brieven ontvangen met daarin de noodkreet om de samenleving verder te openen dan de landelijke maatregelen toestaan. Ook bellen ondernemers om aan te geven dat de nood hoog is en dat hun bedrijf(svoering) zwaar onder druk staat. De meeste noodsignalen ontvangen we van de detailhandel, contactberoepen en horeca.

De ondernemers geven aan behoefte te hebben aan de volgende zaken:

- Het weer "mogen ondernemen", waaronder het hanteren van de reguliere openingstijden zonder beperkingen.
- Perspectief voor de toekomst. Ondernemers willen weten wat de toekomst brengt. Wanneer kunnen ondernemers weer beperkende maatregelen verwachten en wat zijn de effecten en is de logica van die maatregelen.
- Wanneer er maatregelen ingevoerd zijn, vragen de ondernemers ook direct om steunmaatregelen. Er is behoefte aan een plan waarbij bij het introduceren van maatregelen duidelijk is welke steun er is. En dat dit zo spoedig mogelijk uitgevoerd wordt.
- Er is behoefte aan steun voor ondernemers die een partner hebben met nog wel een inkomen of ondernemers die anderszins buiten de boot vallen. Zij zijn vaak uitgesloten, maar hebben wel de lasten van o.a. hun huur. Hierdoor komen bepaalde bedrijven erg onder druk te staan, zonder dat er financiële steun tegenover staat.

2. Is uw indruk dat ondernemers inmiddels voldoende weten waar in onze gemeente zij, bij vragen of hulpverzoeken aangaande corona, terecht kunnen? En waaruit blijkt dat?

Antwoord:

Veel ondernemers weten ons te vinden. Daar doen we ons best ook voor. Door middel van de accountmanagers, consultants zelfstandigen (Bbz), sociale media en onze website proberen we ondernemers zo goed mogelijk te informeren over de steun die zij kunnen krijgen bij de gemeente.

Ondernemers maakten massaal gebruik van de regeling Tozo. En veel van hen weten het Bbz-loket van de gemeente goed te vinden. Zij kunnen digitaal een (verkorte) aanvraag indienen. Wel zien we ten opzichte van de Tozo-regeling een duidelijke daling in het aantal aanvragen Bbz-light. Dit is de regeling die per 1 oktober 2021 van kracht is. Niet alle ondernemers vragen vervolgstun aan.

De angst voor terugvordering van de uitkering kan ondernemers tegenhouden om vervolgstun aan te vragen. De regeling is namelijk een compensatie per maand en niet per periode van drie of vier maanden. Als een ondernemer over één maand tezamen met de uitkering een inkomen had boven de norm, moet hij de uitkering over die maand (deels) terugbetalen. Ook al heeft hij de overige maanden verlies gedraaid. Terugvorderingen komen vaak maanden nadat de ondersteuning is afgelopen. En dat is veelal een domper voor de ondernemer, die er niet op gerekend heeft dat de steun terugbetaald moet worden.

In het vervolg wil hij dit risico niet meer lopen en vraagt daarom niet meer aan.

Tegelijk horen we van veel ondernemers dat het aanvragen voor hen een behoorlijke drempel is. Het voelt als 'de hand ophouden' en dat zit bij veel ondernemers niet in het dna. Ook de administratieve last speelt een rol. Gedurende de looptijd van de uitkering moeten nog maandelijks inkomstenbriefjes worden ingevuld als er ook sprake is van loondienst. Mogelijk blijft daardoor een vervolgaanvraag uit. Men ervaart het als te veel 'gedoe'.

Via het Bbz-loket kunnen we ondernemers ook helpen en verwijzen naar andere voorzieningen, bijvoorbeeld schuldhulpverlening.

Overige steunmaatregelen worden via ons brede netwerk gecommuniceerd, zoals het programma Toekomstgericht Ondernemen, de campagne 'Bisto ek tûk', advies bij digitalisering en subsidievoorzieningen in de ondersteuning voor winkelgebieden.

3. Wat is op dit moment de stand van zaken als het gaat op het beroep op de tijdelijk versoepelde regeling Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)? Van welke andere ondersteuning kunnen zelfstandigen in onze gemeente gebruik maken?
-

Antwoord:

Stand van zaken Bbz:

Tussen 1 oktober 2021 en 31 december 2021 zijn er rond de 50 aanvragen Bbz-light ingediend. Vanaf januari 2022 zijn er rond 40 aanvragen ingediend. De aanvragen die in januari zijn ingediend, kunnen ook nog betrekking hebben op december 2021.

Andere ondersteuning die o.a. via het Bbz-loket verleend kan worden:

- Uitstel aflossing kredieten. De Rijksoverheid heeft in december bekend gemaakt dat het aflossen van Tozo-kredieten wederom is uitgesteld. Het uitstel geldt tot 1 juli 2022. Alle ondernemers zijn hier voor de kerst per brief over geïnformeerd.
- Naast Bbz-light is er ook het reguliere Bbz. Dit is de regeling voor bijstand levensonderhoud en kredieten. Ondernemers kunnen onder voorwaarden een krediet afsluiten met een looptijd van 10 jaar en rente 8%.
- 55-plussers die willen stoppen met de onderneming kunnen dat doen via de IOAZ.
- Toeleiding naar schuldhulpverlening. Eventueel kan voor schulden een saneringskrediet aangevraagd worden. Looptijd drie jaar en rentepercentage 8%.
- Heroriëntering en coaching. We kunnen ondernemers aanmelden voor heroriëntering of coaching.

De aanbieding om vragen rechtstreeks te beantwoorden aan de raad blijft staan. Evenals het aanbod om te vertellen over schulddienstverlening aan ondernemers.

Andere ondersteuning:

Wij hebben als gemeente meerdere bedragen van het Rijk ontvangen als coronasteun. Het gaat hierbij niet om middelen die specifiek ondersteuning van bedrijven zijn bestemd.

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) was bedoeld voor huishoudens (en dus ook huishoudens van ondernemers) die vanwege de coronapandemie te maken hadden met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke (woon)kosten niet meer konden voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas boden. Dat gold bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan waren verloren en geen recht (meer) hadden op een uitkering, of voor zelfstandigen (ZZP'ers) die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten hadden zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo konden maken.

Maar ook burgers, die al in 2020 ingestroomd waren in een uitkering (WW, Bijstand of Tozo) vanwege de coronacrisis, maar waarvoor de hoogte van de uitkering onvoldoende was om de vaste lasten te betalen, kwamen in aanmerking voor de TONK. De TONK voorzag in een (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten. De regeling gold van 1 januari tot en met 30 september 2021.

- Horeca-ondernemers en maatschappelijke instellingen konden voor de periode 22 september tot en met 31 december 2021 subsidie aanvragen voor de kosten die werden gemaakt voor de controle van coronatoegangsbewijzen (kosten voor de inzet van werknemers, inhuur van arbeidskrachten, kosten van apparatuur om het coronatoegangsbewijs te controleren). De gelden hiervoor zijn vanuit het Rijk ter beschikking gesteld. Voor 2022 is een nieuwe subsidieregeling voor de kosten van coronatoegangsbewijzen in voorbereiding.
- De subsidieregeling coronafonds staat open voor pachters (dit zijn zelfstandige ondernemers) die onlosmakelijk verbonden zijn aan een maatschappelijke instelling die gevestigd is in de gemeente Súdwest-Fryslân. Met het coronafonds compenseert de gemeente het negatieve bedrijfsresultaat van de pachters als gevolg van de overheidsmaatregelen rondom corona.

4. A. In hoeverre zijn alle coronasteungelden voor bedrijven die onze gemeente tot dusver van het Rijk heeft ontvangen, zoals voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK), uitgegeven?

Antwoord:

- De TONK-regeling was niet specifiek bedoeld voor bedrijven, maar voor huishoudens in het algemeen. We hebben in totaal € 1.252.000 ontvangen van het Rijk voor de TONK. In de raadsvergadering van 23 december jl. heeft u bij de septembercirculaire besloten om van dit bedrag € 940.000 vrij te laten vallen in de algemene middelen. Van het resterende bedrag van € 312.000 is ongeveer € 180.000 uitgegeven aan de TONK. Het restant van € 132.000 is nog steeds beschikbaar in het krediet *bijzondere bijstand tijdens en na corona*.

- Daarnaast hebben wij in 2021 ongeveer € 5,6 miljoen ontvangen van het Rijk voor de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). Dit was een regeling voor zelfstandigen (ZZP'ers) en dus niet voor bedrijven. De TOZO-regeling is per 1 oktober 2021 gestopt. We hebben in 2021 ruim € 3 miljoen uitgegeven aan de TOZO. Het restant van het bedrag moeten wij terug betalen aan het Rijk.
- Van de regeling voor de controle van coronatoegangsbewijzen is ongeveer (de laatste vaststellingen moeten nog gedaan worden) € 16.000,- over. Dit bedrag moet teruggestort worden naar de Veiligheidsregio en wordt daarna aan het Rijk terugbetaald.

B. Zo nee, bent u bereid om deze middelen alsnog in te zetten om door de coronacrisis getroffen ondernemers te ondersteunen? Indien ja, hoe en per wanneer?

Antwoord:

- **TONK:**
Het restant van € 132.000 is nog steeds beschikbaar in het krediet *bijzondere bijstand tijdens en na corona*.
- **TOZO en ctb-steun:**
Deze regelingen bieden gemeenten niet de vrijheid om na sluiting in te zetten voor ondersteuning. De resterende gelden moeten teruggestort worden naar het Rijk.

5. A. Zijn er mogelijkheden in het gemeentelijk evenementen- en vergunningenbeleid om ondernemers te helpen en een vliegende start te laten maken?

Antwoord:

Er wordt onderzocht of we (en dit zal afhankelijk van de aanvraag zijn) kunnen kijken waar we maatwerk kunnen leveren bij de aanvragen. Daarnaast willen we een (digitale) bijeenkomst organiseren met organisatoren van evenementen om in kaart te brengen waar voor hen de behoefte ligt.

B. Welke vergunningen en regelingen lenen zich in dat geval voor mogelijke coulance?

Antwoord:

Er wordt gewerkt aan het (opnieuw) verlengen van de huidige gedoogvergunningen inzake de terrassen. Welke andere vergunningen en regelingen voor coulance in aanmerking komen wordt nog bekeken. Onder andere na de beoogde digitale bijeenkomst, genoemd in het antwoord op 5A.

C. Bent u bekend met de aangenomen Tweede Kamermotie over dynamische evenementenvergunningen? Indien ja, past u deze toe?

Antwoord:

Wij zijn bekend met de Kamermotie over dynamische evenementenvergunningen. In de motie wordt opgeroepen om flexibeler om te gaan met evenementen. Er wordt op dit moment altijd gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om evenementen te organiseren. Hierin werkt de gemeente ook flexibel. Een kanttekening die wel geplaatst moet worden is dat de datum van het evenement niet zonder meer veranderd kan worden. Wij werken namelijk met de evenementenkalender deze wordt Fryslânbreed afgestemd en de afspraak is gemaakt dat evenementen (met een grote impact) niet verplaatst kunnen worden.

Dit heeft onder andere te maken met de beschikbaarheid van hulpdiensten en andere zaken die de openbare orde en veiligheid raken.

N.B. de motie roept op tot een onderzoek. In een reactie van de minister van Justitie naar de stavaza van de motie op 15 juni 2021 wordt het volgende geantwoord:

Vraag 1 Wat is de stand van zaken van de gesprekken over 'een meer flexibele en gefaseerde vorm van vergunningverlening' naar aanleiding van de aangenomen motie Amhaouch/Palland over dynamische evenementenvergunning (Kamerstuk nr. 35669-20), waarnaar in de Kamerbrief Tijdelijke regeling subsidie evenementen COVID-19 (Kamerstuk nr. 2021Z04751) wordt verwezen? Antwoord op vraag 1 Het verstrekken van vergunningen is primair een lokale verantwoordelijkheid van gemeente, zij worden hierbij geadviseerd door de veiligheidsregio, hulpdiensten en andere partijen. De beoordeling of en in welke vorm evenementen in hun gemeente of regio georganiseerd kunnen worden ligt dan ook bij hen. Zij kennen de lokale omstandigheden en kunnen dan ook de beste afweging maken. Wel vindt het kabinet het belangrijk dat als er weer evenementen georganiseerd mogen worden hiervoor ook, binnen de kaders, zoveel mogelijk duidelijkheid wordt geboden aan de aanvragende partijen. Met de VNG/gemeenten zijn wij in gesprek om te kijken hoe het vergunningverleningsproces zo flexibel mogelijk

kan worden. De VNG geeft aan dat vele gemeenten al op een dynamische manier met vergunningverlening trachten om te gaan. Dat wil zeggen dat aanvragen al getoetst worden voor zover dat mogelijk is.

1. Ziet het college in het licht van bovengenoemde vragen mogelijkheden om een 'heropeningsfonds' zoals dat in de gemeente Kampen www.kampenpartners.nl/heropeningsfonds is opgezet, te initiëren? En te onderzoeken om dit samen met de Súdwest brede commissie van het Ondernemersfonds (waar niet opgevraagde restgelden uit het fonds worden toegevoegd voor gemeente brede projecten) op te pakken?

Antwoord:

Het Kampense heropeningsfonds is tot stand gekomen in cofinanciering met het lokale ondernemersfonds. We willen benadrukken dat het Ondernemersfonds SWF autonoom is in de besteding van de middelen. Niettemin zijn wij bereid een dergelijk initiatief in samenwerking te onderzoeken.
